

**AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA**

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA - PODGORICA

Primljeno: 25.01.2019				
Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02-	060	19	4/1	

PODGORICA

Odlukom Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja br. 02-631/18-2/3 od 30. novembra 2018. godine imenovana je Komisija za akreditaciju osnovnih akademskih studija „Pravo“ na Fakultetu za poslovnu ekonomiju Bar, u sastavu:

1. prof. dr SAŠA MILIĆ, predsjednik Komisije
2. prof. dr IVO ROZIĆ, član Komisije
3. prof. dr IVAN KOPRIĆ, član Komisije

Komisiji je stavljeno u zadatak da razmotri dostavljeni zahtjev za akreditaciju osnovnog akademskog studija „PRAVO“ na Fakultetu za poslovnu ekonomiju, uzimajući u obzir relevantnu dokumentaciju, te da na osnovu neposredne provjere činjeničnog stanja, dostavi Agenciji Izvještaj o ocjeni kvaliteta studijskog programa, njegove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima.

Komisija je detaljno proučila Zahtjev za početnu akreditaciju osnovnog akademskog studija „PRAVO“ i priloženu dokumentaciju, a nakon toga, radi neposredne provjere činjeničnog stanja, posjetila Fakultet za poslovnu ekonomiju dana 14. januara 2019.g. od 10 do 16 sati i obavila razgovor sa različitim ciljnim grupama Fakulteta (program posjete u prilogu Izvještaja).

Polazeći od odredbi Pravilnika o standardima i normativima za akreditovanje studijskih programa osnovnih studija (u daljem tekstu Pravilnik), Komisija Agenciji za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

1. Uvodna razmatranja

Komisija je nakon proučenog zahtjeva za akreditaciju, posjetila Fakultet za poslovnu ekonomiju dana 14. 01. 2019. godine, provjerila podatke sadržane u aplikaciji i sačinila sljedeću analizu:

Opšti podaci o visokoškolskoj instituciji:

Fakultet za poslovnu ekonomiju (u daljem tekstu: FPE) je akreditovana privatna ustanova visokog obrazovanja sa svojstvom pravnog lica. FPE je osnovan sa primarnim ciljem da realizuju osnovne i postdiplomske studije iz oblasti poslovne ekonomije, ali i da organizuje druge oblike edukacije iz ove oblasti za kojima se pojavi potreba u procesu permanentnog obrazovanja. Svoju djelatnost u prostoru visokog obrazovanja FPE je započeo sa organizacijom osnovnih akademskih studija iz oblasti poslovne ekonomije, u trajanju od tri godine, koncipiranih u skladu sa principima Bolonjske deklaracije. FPE je u čl. 21 Statuta (13.02.2017. godine) jasno definisao osnovnu djelatnost fakulteta: *Osnovna djelatnost Fakulteta je visoko obrazovanje u oblasti društvenih nauka, u skladu sa licencom* - (šifra djelatnosti 85.42).

Fakultet za poslovnu ekonomiju Bar, početnu akreditaciju od strane Savjeta za visoko obrazovanje Crne Gore dobio je u februaru 2012. godine, a licencu od strane Ministarstva prosvjete Crne Gore u junu 2012. godine. Edukacija studenata na osnovnim akademskim studijama studijskim programima „*Menadžment*“ i „*Računovodstvo, finansije i bankrstvo*“ otpočela je u akademskoj 2012/13. godini. Reakreditacija Fakulteta za poslovnu ekonomiju Bar uspješno je okončana u decembru 2014. godine, kada je FPE

dobio akreditaciju i licencu za edukaciju studenata na postdiplomskim specijalističkim studijama studijskih programa „*Menadžment javnog sektora*“ i „*Menadžment profitnog sektora*“. U istoj godini Fakultet je prošao proces eksterne evaluacije u okviru IEP projekta, od strane EUA komisije.

U junu 2016. godine, Fakultet za poslovnu ekonomiju Bar dobio je potrebne dozvole za edukaciju studenata na postdiplomskim akademskim magistarskim studijama studijskih programa „*Menadžment javnog sektora*“ i „*Menadžment profitnog sektora*“, pa je prva generacija studenata na ovom nivou obrazovanja upisana akademske 2016/17. godine.

U martu 2017. godine, Fakultet za poslovnu ekonomiju Bar, zajedno sa još 4 do tada samostalne ustanove visokog obrazovanja iz Crne Gore, osnovao je *Univerzitet „Adriatik“*, sa sjedištem u Baru. Integracija ranije samostalnih ustanova visokog obrazovanja u *Univerzitet „Adriatik“* će zasigurno doprinijeti unaprijeđenju kvaliteta nastavnog i naučno-istraživačkog rada na svim jedinicama univerziteta, te otvoriti značajne mogućnosti za apliciranje inovativnih projekata na EACEA sheme poput: Erasmus Plus, Jean Monet, kao i FP 7, Eureka, Cost, IPA i sl. Upravo je integrisanje u širi/univerzitetski kontekst bila od jedna od ključnih preporuka eksterne evaluacije sprovedene 2014. godine od strane IEP-EUA (Institutional Evaluation Programme – European University Association, str. 22).

FPE Bar od Ministarstva nauke Crne Gore ima važeću licencu za obavljanje naučno-istraživačke djelatnosti u oblasti društvenih nauka. Akreditovani i licencirani studijski programi FPE su: a) osnovne akademske studije studijski program *Računovodstvo, finansije i bankarstvo*; b) osnovne akademske studije studijski program *Menadžment*; c) postdiplomske specijalističke akademske studije studijski program *Menadžment javnog sektora*; d) postdiplomske specijalističke akademske studije studijski program *Menadžment profitnog sektora*; e) postdiplomske magistarske akademske studije

studijski program *Menadžment javnog sektora*; f) postdiplomske magistarske akademske studije studijski program *Menadžment profitnog sektora*.

Na osnovu člana 149. Statuta za poslovnu ekonomiju Bar, te u skladu sa razvojnim i akcionim planovima unaprijeđenja rada, *Nastavno-naučno vijeće FPE* donijelo je 11.11.2017. godine *Odluku o otpočinjanju postupka akreditacije studijskog programa „Pravo“* na osnovnim akademskim studijama, u trajanju od 3 (tri) godine, tj. 6 (šest) semestra obima 180 ECTS kredita. Na osnovu članova 128, 130, 131 i 134 Statuta Fakulteta za poslovnu ekonomiju Bar, *Upravni odbor* je na sjednici održanoj dana 23.03.2018. godine donio *Odluku o izmjeni naziva Fakulteta za poslovnu ekonomiju – Bar* u novi naziv Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo – Bar. Ova promjena naziva fakulteta biće realizovana nakon uspješne početne akreditacije osnovnih akademskih studija „Pravo“.

Prvobitno je planirano da nastava na osnovnom akademskom studiju „Pravo“ otpočne akademske 2018/19 godine. No, s obzirom na vrijeme procesa akreditacije, realno je očekivati da će nastava na osnovnim akademskim studijama otpočeti u akademskoj 2019/20 godini. Maksimalan broj studenata koji se može upisati na osnovne akademske studije je 100, budući da je to broj koji omogućava kvalitetno izvođenje nastave, kao i praćenje nastavnog plana i programa od strane studenata, a takođe odgovara i uslovima u kojima se organizuje nastava na osnovnim akademskim studijama.

Pravo upisa na osnovne akademske studije, saglasno principima Bolonjske deklaracije koju FPE primjenjuje, imaju kandidati koji posjeduju diplomu četvorogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja.

Studijski program ispunjava zahtjev međunarodne uporedivosti (*pravni fakulteti u: Beogradu, Novom Sadu, Splitu, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Sarajevu, Banja Luci i Skopju*) i unutrašnje uporedivosti (*pravni fakulteti Univerziteta Crne Gore, Univerziteta Donja Gorica i Univerziteta Mediteran*) u pogledu sadržaja, organizacije i stepena koji se na

njemu stiču (potpoglavlje 2.1.4). Studijski program sadrži predmete koji se mogu smatrati fundamentalnim, kao i listu modularnih predmeta, kako je naznačeno u priloženim nastavnim planovima i programima (Prilog br. 7, str. 154-258). Organizacija i trajanje studija organizovani su u skladu sa principima Bolonske deklaracije.

FPE posjeduje sva akta neophodna za realizaciju nastavnog procesa na osnovnim akademskim studijama (Statut, Odluke Upravnog odbora i Nastavno-naučnog vijeća FPE o osnivanju studijskog programa; Pravilnik o uslovima, kriterijumima i postupku upisa na osnovne studije /Prilog br. 3, str. 119-122/; Pravilnik o studiranju na osnovnim akademskim studijama /Prilog br. 2, str. 110-118/; Nastavni plan i program sa informacionim listama za predmete /Prilog br. 7, str. 154-258/), koja su sadržana u prilogu.

2. Organizaciona struktura i institucionalna organizovanost

Koncipirani studijski program u potpunosti obezbjeđuje znanja, vještine i kompetencije neophodne za sticanje profesionalne kvalifikacije, što se može zaključiti iz opisa strukture studijskog programa, ali i srazmjere fundamentalnih, stručnih i modularnih/izbornih predmeta.

Ciljevi su prilagođeni osnovnoj djelatnosti ustanove, materijalnim i ljudskim resursima i potrebama studenata. Osnovne akademske studije "**Pravo**" omogućiće studentima da ovladaju, prodube ili usavrše znanja iz:

Znanja

- Pokazuje širok i integrisani dijapazon znanja iz apstraktnopravnih i konkretnopravnih (istorijskopravnih i pozitivnopravnih) disciplina, i razvija visoko specijalizovana teoretska i praktična znanja u oblasti prava, koja stvaraju osnovu

za razvoj i primjenu originalnih ideja i rješenja i predstavljaju osnovu za dalju specijalizaciju i nastavak obrazovanja;

- Razlikuje i klasifikuje osnovne pojmove i principe iz navedenih pravnih disciplina kao i pomoćnih nauka, koji omogućavaju bolje razumijevanje pravnih disciplina;
- Pozna je aktuelne teorijske probleme u svojoj oblasti, kritički razmišlja o osnovnim teorijskim konceptima i principima iz osnovnih pravnih disciplina, kao i da samostalno i kritički razmatra i istražuje probleme i literature;
- Pronalazi argumente pro et contra u vezi sa konkretnim pravnim problemima i umije da ih zastupa.
- Usmeno i pismeno obrazlaže svoje mišljenje i promišlja o argumentima ljudi drugačijega stava.

Vještine

- Vlada i koristi se nizom određenih metoda, vještina, tehnika, praksi i materijala povezanih sa predmetima predviđenim nastavnim planom i programom;
- Istražuje, prikuplja i tumači relevantne podatke u svojoj oblasti, koristeći se analizom, sintezom, kritičkim sagledavanjem izvora, i drugim specijalizovanim istraživačkim sredstvima i tehnikama ispitivanja, dajući samostalnu ocjenu stručnih problema i koncepata, čime pokazuje sposobnost da učestvuje u naučnom istraživanju;
- Kreativno i originalno dijagnostikuje, definiše i analizira složene probleme u oblasti prava, dajući samostalnu ocjenu stručnih problema i koncepata, i formuliše zaključke i daje preporuke iz svoje i iz drugih srodnih oblasti;
- Koristi i razvija niz opštih, naprednih ili specijalizovanih vještina (znanje stranog jezika struke), prati razvoj novih tehnika;
- Upotrebljava i primjenjuje znanje na načine koji pokazuju profesionalni pristup radu i praksi;
- Uspješno pronalazi relevantne pravne izvore i pretražuje sudsku praksu
- Izražava vlastiti stav o primjeni pravnih pravila na konkretne slučajeve

- Interdisciplinarno pristupa problemu i sagledava ga iz različitih aspekata
- Pokazuje svjest o sopstvenim potencijalima i motivaciju za unapređenje sopstvenog znanja, vještina i kompetencija.

Kompetencije

- Stalno prati izmjene zakonskih propisa, sposoban je za određivanje njihovog smisla, uočava i shvata razlike i sličnosti u odnosu na ranija rješenja i efikasno ih primjenjuje na konkretne situacije;
- Osposobljen je za samostalno obavljanje srednje zahtjevnih poslova iz oblasti prava u prava u pravosudnim i upravnim organima i privrednim društvima, drugim udruženjima i organizacijama;
- Samostalno formuliše sadržaj podnesaka koji služe ostvarivanju i zaštiti prava
- Pokazuje sposobnost timskog rada pod vođstvom i u saradnji sa kolegama i kvalifikovanim licima iz prakse na konkretnom i/ili multidisciplinarnom predmetu, i doprinosi novom načinu razmišljanja i rješavanja problema;
- Bavi se kompleksnim etičkim i profesionalnim pitanjima u oblasti prava, tražeći smjernice u slučajevima kada je to potrebno;
- Konstantno vrednuje sopstveni rad i odgovornost prema poslu, uz težnju za daljim usavršavanjem.

Nastavni plan osnovnih akademskih studija „**Pravo**“ FPE je osmišljen u skladu sa standardima i kriterijumima predviđenih za početnu akreditaciju studijskog programa na već akreditovanoj ustanovi.

Organizacija nastave, pravila studiranja, predviđeno opterećenje studenata, napredovanje i vrednovanje njihovog rada u toku studija, koncipirani su u skladu sa principima i pravilima ECTS-a.

3. Podaci o osnovnom akademskom studiju „Pravo“

Osnovni akademski studij „**Pravo**“ ima primarni cilj da kompetentno, kvalitetno, stručno i cjelovito obrazuje studente za sva radna mjesta pravnog profila u javnim i profitnim institucijama/kompanijama i u drugim društvenim i kulturnim ustanovama u kojima mogu da rade oni koju su ovladali znanjima koja nudi ovaj studijski program. Studenti se takođe osposobljavaju za bazični/teorijski naučno-istraživački rad u oblasti različitih pravnih naučnih disciplina koje se iz različitih aspekata bave pravnom problematikom. Studije su koncipirane u nekoliko segmenata, i to: obavezni predmeti, izabrani predmeti i modularni predmeti. Izučavanje obaveznih studijskih kurseva (predmeta) oguhvata slijedeće: istorija prava, uvod u pravo, rimsko pravo, osnovi ekonomije, informacione tehnologije, ustavno pravo, uvod u pravo evropskih integracija, engleski jezik I, građansko pravo opšti dio i stvarno pravo, porodično pravo, obligaciono pravo, upravno pravo, radno pravo, krivično pravo - opšti i posebni dio, nasljedno pravo, osnovi kompanijskog prava i trgovinsko pravo, međunarodno javno pravo, engleski jezik II (dvosemestralno) , krivično procesno pravo, građansko procesno pravo, međunarodno privatno pravo. Pored obaveznih predmeta, navedenih u prethodnom pasusu, sadržaj kvalifikacije čine i izborni predmeti, a to su: sociologija, pravna etika i kultura, akademsko pisanje. U III godini studija, student se opredjeljuje na jedan od tri modula koji sadrže slijedeće predmete: **poslovno pravo** - stečajno pravo, kompanijsko pravo, **međunarodno pravo** - pravo EU, ljudska prava i slobode , **pravosuđe** – prekršajno pravo, notarsko i advokatsko pravo.

Na FPE, nastavu će izvoditi kompetentni profesori iz zemlje i inostranstva, kao i potvrđeni naučnici i pedagozi iz oblasti pravnih nauka.

Ovaj studijski program započinjanjem procesa institucionalizacije, učvrstio bi započeto uključivanje u tokove evropskog prostora obrazovanja (povezivanjem sa drugim programima i uključivanjem programa u kreditni sistem), kao i saradnju sa drugim univerzitetima.

Predloženi nastavni planovi i programi FPE u potpunosti odgovaraju osnovnom principu koji je od značaja za razvoj budućih stručnjaka iz oblasti pravnih nauka, a koji se sastoji od uvažavanja i implementiranja ideje da su i teorija i praksa jednako važne i neophodne u obrazovnom procesu.

Koncepcija predloženog studijskog programa podrazumijeva i nov pristup radu sa studentima u realizaciji obrazovnih sadržaja, što u punoj mjeri dolazi do izražaja u usvojenim nastavnim planovima i programima. Predloženi nastavni programi su savremeni i praktično primjenjivi, čime je stvorena institucionalna osnova za školovanje stručnjaka u domenu prava.

Analiza potreba za obrazovanjem kadra

Osnovni akademski studij „**Pravo**“ nudi obrazovni profil sa jakim praktičnim kompetencijama. Na osnovu podataka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, evidentiran je ukupan broj od 204 BA ovog kadra na berzi rada, a na osnovu trendova društvenog razvoja, realno je očekivati potražnju za ovim kadrom, čija će specifičnost biti usvajanje multidisciplinarnog znanja iz oblasti pravnih nauka. Nakon uspješne akreditacije, ovaj osnovni akademski studij će biti jedino pravno profilisani studijski program u gradu Baru, kao i u cjelokupnom južnom regionu Crne Gore. S obzirom da svjedočimo ubrzanom razvoju i prosperitetu ovog regiona Crne Gore, te sve intenzivnijoj turističkoj, privrednoj i građevinskoj aktivnosti u njemu, realno je očekivati da će rasti i potreba za zapošljavanjem stručnjaka pravnog profila. Predloženi plan i program osnovnog akademskog studija omogućiće da mladi ljudi steknu osnovna, temeljna znanja iz oblasti pravnih nauka, te da ih funkcionalizuju tokom obuke u Centru za praktično obrazovanje.

Studijski program može da udovolji potrebama neophodnim za afirmaciju jednog tranzicionog društva u razvoju i tako stvori profil kandidata koji će moći da zadovolje navedene potrebe. Takođe, znanje stečeno na ovom studijskom programu doprinijeće

konkurentnosti Crne Gore na međunarodnom nivou. Predloženi obrazovni programi predstavljaju pravu mjeru između teorijskih znanja i praktične obuke.

Usvajanjem predloženog nastavnog plana i programa, „**Pravo**“ predstavlja studijski program sa inovativnim karakteristikama, s obzirom da će značajan dio nastave biti realizovan pri Centru za praktično obrazovanje. Naglasak na praktičnim kompetencijama budućim pravnikima (BA) ovaj studijski program u značajnoj mjeri razlikuje od ranijih, sličnih i tako doprinosi razvoju kadrovskih kapaciteta potrebnih za realizaciju novih projekata u Crnoj Gori, a shodno potrebama insitucija, kompanija, te sistema u cjelini.

Ovim studijskim programom se, takođe, stvaraju uslovi za sistematsko obrazovanje visokog kvaliteta i obezbjeđivanje mobilnosti u evropskom pravnom prostoru, što može biti od neprocjenjivog značaja za buduće poslovanje crnogorskih javnih i privatnih institucija i kompanija.

4. Studenti

Osnovni akademski studij „**Pravo**“ predviđa nov pristup radu sa studentima u realizaciji obrazovnih sadržaja (povećana interaktivnost, seminari, kreativne radionice, vježbe itd.). Ovakav način rada omogućava kontinuirano aktivno učešće studenata, a time i njihovo veće zalaganje, koje može doprinijeti kvalitetnijem i dugotrajnijem sticanju znanja.

Maksimalan broj studenata koji se može upisati na osnovne akademske studije je 100, budući da je to broj koji omogućava kvalitetno izvođenje nastave, kao i praćenje nastavnog plana i programa od strane studenata, a takođe odgovara i uslovima u kojima se organizuje nastava na FPE. Pravo upisa na studije, saglasno principima Bolonske deklaracije koju FPE primjenjuje, imaju kandidati koji posjeduju diplomu četvorogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja (Prilog br.3 *Pravilnik o uslovima, kriterijumima i postupku upisa na osnovne akademske studije*, str. 119-122).

Savremeni edukativni sadržaji, predloženi nastavnim planovima i programima, stvaraju uslove za organizovanje nastave i polaganje ispita, kojima se podstiče veća odgovornost studenata u obrazovnom procesu. Inovativnost se ispoljava prevashodno u činjenici da studenti nijesu samo pasivni posmatrači, već i aktivni učesnici obrazovnog procesa. Aktivno učestvovanje studenata u sopstvenom obrazovanju može voditi efikasnijoj primjenjivosti stečenih znanja. Ostvarivanje studentskih prava, učestovanje u procesima upravljanja institucijom, kao i druga pitanja od važnosti za studentski život detaljnije su razrađeni Statutom studentskog parlamenta (Prilog br. 6, str 147-153), kojim je definisano i postojanje slijedećih institucija: Predsjednik Studentskog parlamenta Mensur Jusić (student III godine FPE, Student prodekan Luka Pavlović (I godina spec. studija) i Student ombudsman Esma Bugari (student III godine FPE) .

5. Resursi za realizaciju osnovnih akademskih studija

5.a Ljudski resursi

U realizaciji osnovnog akademskog studija „**Pravo**“ učestvuju kompetentni crnogorski nastavnici i saradnici, kao i ugledni predavači iz inostranstva. U *Zahtjevu za početnu akreditaciju* ovog studijskog programa je dostavljen spisak nastavnika po predmetima. Ukupno 19 (devetnaest) kompetentnih nastavnika je angažovano na obaveznim i modularnim/izbornim predmetima shodno Ugovoru o radu. Poslove vezane za studentska pitanja, kao i druge slične poslove, obavljaće administrativno osoblje FPE koje obavlja ove poslove i na postojećim studijskim programima fakulteta. Procenat broja profesora (kao i saradnika u nastavi i administrativnog osoblja – potpoglavlje 3.1.3) angažovanih na realizaciji ovog studijskog programa odgovara odredbi *Pravilnika o početnoj akreditaciji studijskog programa*, koji propisuje procenat predavača koji sa ustanovom visokog obrazovanja koja realizuje studijski program ima potpisan ugovor o radu. Tokom posjete Komisija je ustanovila da je za pokretanje nastave na prvoj godini

studijskog programa Pravo, institucija već potpisala ugovore sa prof. dr Živkom Kulićem i doc. dr Romanom Rovčanin, što je dovoljno za realizaciju nastave na I godinu studija.

5.b Prostorni resursi

Osnovni akademski studijski program koristiće infrastrukturne kapacitete, odnosno osnovna sredstva FPE, koja su optimalna za izvođenje i normalno odvijanje nastavnog procesa. Fakultet, naime, raspolaže odgovarajućim prostorom i opremom za izvođenje svih vidova nastave, adekvatnom broju studenata predloženih za upis (potpoglavlje 4.1.1).

Osnovne akademske studije „Pravo“ koristiće sljedeće infrastukturne kapacitete:

- Amfiteatar za plenarni rad, sa 225 mjesta za sjedenje i svim pratećim sadržajem (174 m²);
- Slušaonice br.1, 2, 3 sa 188 mjesta za nastavne aktivnosti (ukupno 215 m²);
- Računarske učionice br.1 i 2 sa 32 računara (ukupno 118 m²);
- Kabineti br. 1, 2, 3 i 4 za rad uprave, nastavnog osoblja i studentske službe (ukupno 100 m²);
- Zbornica za organizovanje sjednica Nastavno-naučnog vijeća (ukupno 70 m²);
- Biblioteka sa čitaonicom za studente (ukupno 60 m²);

Pored navedenih prostornih kapaciteta, FPE koristi i zajedničke prostorije sa JU Srednjom poloprivrednom školom Bar i to:

- Fiskulturna sala sa pratećim sadržajima (ukupno 595 m²);
- Kafeterija sa 60 mjesta (ukupno 85 m²);
- Sportski poligon (ukupno 12 m²)
- Mokri čvorovi

5.c Finansiranje

Fakultet za poslovnu ekonomiju posjeduje analitički i dokumentovano uređene kratkoročne i dugoročne planove i budžet za realizaciju ovog studijskog programa kojim se dokazuje da će finansijska sredstva biti adekvatna za alimentaciju svih troškova i uspješno poslovanje.

Svi studenti na osnovnom akademskom studiju „Pravo“ su u kategoriji samofinansirajućih studenata i u obavezi su da samostalno snose troškove studiranja.

Fakultet će omogućiti svim studentima osnovnih akademskih studija „**Pravo**“ korištenje opreme ili pristup opremi koju FPE posjeduje ili koje posjeduju druge ustanove sa kojima ima zaključen ugovor o saradnji, a koja je potrebna za naučno-istraživački rad. Isto tako obezbijeđeno je korišćenje bibliotečkog fonda (knjiga, monografija, naučnih časopisa) u obimu i kvalitetu potrebnom za ostvarivanje ovog studijskog programa. Studenti obavezno moraju imati pristup bazama podataka i naučnim časopisima neophodnim za izradu završnih/diplomskih radova i za naučno-istraživački rad. Ustanova obezbjeđuje korišćenje ili pristup informaciono-komunikacionoj opremi, upotrebu informaciono-komunikacionih tehnologija u ovladavanju znanjem odgovarajućeg područja, što dokazuje priloženim spiskom opreme i raspoloživog softvera.

5.e Kompetentnost akademskog osoblja

Fakultet je obezbijedio odgovarajući nastavnički kadar sa dokazanim iskustvom naučnog i pedagoškog rada, iskazanog u spiskovima brojnih naučnih radova objavljenih u domaćim i međunarodnim časopisima i podacima o učešću u domaćim i međunarodnim naučno-istraživačkim projektima.

U cilju efikasnijeg koordiniranja procesa izvođenja nastave na osnovnom akademskom studiju „**Pravo**“, za rukovodioca istog imenovan je *Doc. dr Romana Rovčanin*.

5.f Monitoring i kvalitet osnovnih akademskih studija

Kontrola kvaliteta se na FPE sprovodi kontinuirano ujednačenom metodologijom anketiranja, kontrolom načina i redovnosti izvođenja nastave, kontrolom načina ocjenjivanja, procentom prolaznosti na ispitima od strane rukovodioca programa, Dekana Prodekana za kvalitet, razvoj i organizaciju i Nastavno-naučnog vijeća fakulteta. Sistem

Koncept kvaliteta bazično je definisan Statutom FPE (članovi br. 146 i 152 o formiranju Odbora za kvalitet i samovrednovanje i članovi br. 161, 162 i 163 o uspostavljanju Sistema kvaliteta i politike kvaliteta), te dodatno razrađen podstatutarnim aktom (Prilog br. 5 – Pravilnik o obezbjeđivanju kvaliteta, str. 142-145). Uporedo sa utemeljenjem i razvojem osnovnih akademskih studija „Pravo“, nastavno osoblje će nastojati unaprijediti sistem procjene kvaliteta studijskog programa od strane studenata i drugim vidovima utvrđivanja studentskih pogleda, procjena, potreba i sl. Standardi i procedure za obezbjeđenje kvaliteta u postupku organizovanja i završetka osnovnih akademskih studija i izrade i odbrane završnog/diplomskog rada definisani su Pravilnikom o studiranju na osnovnim akademskim studijama FPE (Prilog br. 2, str. 110-118).

Zaključni stav Komisije

Komisija za akreditaciju osnovnog akademskog studija „Pravo“ na Fakultetu za poslovnu ekonomiju - Bar, analizirala je Zahtjev za akreditaciju pomenutog studijskog programa i ostalu relevantnu dokumentaciju, uz to i neposredno provjerila činjenično stanje, nakon čega konstatuje da Fakultet za poslovnu ekonomiju ispunjava sve uslove, standarde i normative predviđene Zakonom za organizovanje osnovnog akademskog studijskog programa.

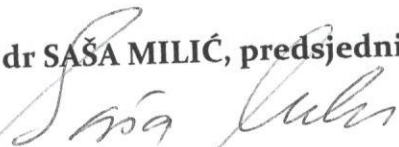
Koncipiran je moderan, kvalitetan studijski program, usklađen sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima, te obezbijeđeni kadrovski i materijalni resursi neophodni za njegovu uspješnu realizaciju. Shodno tome, Agenciji za kontrolu i obezbjeđivanje kvaliteta visokog obrazovanje

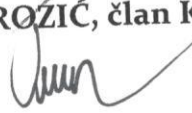
P R I J E D L O G

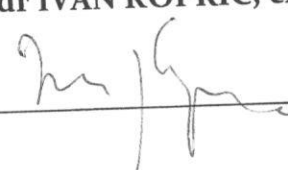
da Fakultetu za poslovnu ekonomiju, izda sertifikat o početnoj akreditaciji osnovnog akademskog studija „Pravo“.

Podgorica, 14. 01. 2019.

Komisija za akreditaciju

1. prof. dr SAŠA MILIĆ, predsjednik Komisije

2. prof. dr IVO ROZIĆ, član Komisije

3. prof. dr IVAN KOPRIĆ, član Komisije

PROGRAM POSJETE FAKULTETU ZA POSLOVNU EKONOMIJU – BAR

POČETNA AKREDITACIJA STUDIJSKOG PROGRAMA PRAVO

14.01.2019.g.

Sastav Komisije:

1. *Prof. dr Saša Milić, predsjednik Komisije – Univerzitet Crne Gore*
2. *Prof. dr Ivo Rozić, član Komisije – Sveučilište u Mostaru*
3. *Prof. dr Ivan Koprić, član Komisije – Sveučilište u Zagrebu*

Ispred Agencije za kontrolu kvaliteta posjeti prisustvuje: *g-din Kemal Demirović*

Vrijeme

Učesnici

10:00 – 10:30

Sastanak Komisije sa menadžmentom FPE (Osnivači i UO)

Predstavnici FPE Bar:

- mr Milovan Živković, predsjednik UO Bar
- mr Dražen Marđokić, predstavnik većinskog vlasnika u UO FPE Bar
- Prof. dr Veselin Orlandić, predstavnik manjinskog vlasnika u UO FPE Bar

10:30 – 11:00

Sastanak Komisije za budućim dekanom i prodekanima
Studijskog programa **Pravo**

Predstavnici FPE Bar:

- Prof. dr Rajko Novičević, dekan
- Doc. dr Sandra Đurović, prodekan za nastavu
- Prof. dr Veselin Orlandić, prodekan za organizaciju
- dr Nikola Abramović, prodekan za naučno-istraživačku djelatnost i izdavačku djelatnost

11:00 - 11:30

Pauza i interne konsultacije članova Komisije

11:30 - 12:15

Sastanak Komisije sa nastavnim kadrom planiranim za
Studijski program Pravo

Predstavnici FPE Bar:

- Prof. dr Sonja Pravilović, redovni profesor
- Doc. dr Sandra Đurović, docent
- mr Stefan Đurić, saradnik u nastavi
- mr Isad Kurpejović, saradnik u nastavi
- mr Nermin Škretović, saradnik u nastavi

12:15 - 12:40

Sastanak Komisije sa administrativnim osobljem FPE

Predstavnici FPE Bar:

- mr Ivana Đukić-Kovač, šef studentske službe
- mr Đorđije Pavićević, koordinator stručne prakse
- mr Dijana Drobnjak, sekretar
- SSc Velimir Drecun, referent studentske službe

12:40 - 13:00

Sastanak Komisije sa studentima FPE

Predstavnici FPE Bar:

- SSc Anđela Janković, student V godine
- Slađana Janković, student III godine
- Mensur Jusić, student III godine
- Zehra Vukić, student II godine
- Amila Vukić, student III godine

13:00 – 13:30 Sastanak Komisije sa predstavnicima privrede/stakeholders

Predstavnici FPE Bar:

- mr Nedžad Lajka, vlasnik TV „Teuta“ Ulcinj
- Vesna Ilić, direktor „Multiprint“ Bar
- mr Dejana Crvenica, direktor sektora nabavke „Idea“ Podgorica

13:30 – 14:00 Obilazak prostorija FPE

14:00 – 16:00 Radni ručak članova Komisije i interne konsultacije

16:00 – Odlazak članova Komisije

Spisak eksternih partnera (privatnih preduzeća i javnih organizacija), u kojima su studenti Fakulteta za poslovnu ekonomiju Bar obavljali stručnu praksu u prethodne tri kalendarske godine:

"Erste banka" Podgorica
D.O.O. "Idea" Podgorica
D.O.O."Elektromont" Podgorica
"Aprošped"
"Bambi trade " D.O.O. Kolašin
"BB Watches" D.O.O. Podgorica
"Coctail bar Zig Zig"
"Dva druga SS"
"EPCG" A.D. Nikšić
"Geocentar" Bar
"Luka Bar" AD
"Mediteran" Ulcinj
"Megapromet" Budva
"New Star" Podgorica
"Radio televizija Teuta" Ulcinj
"Sportski objekti" D.O.O. Podgorica
"Sportsko-rekreativni centar" Bar
"Val BD"
"Vodovod i kanalizacija" Bar
"Zetski dom" Cetinje
A.D "Erste Banka"
A.D. " Telenor" Podgorica
A.D. "Centrojadran" Bar
A.D. "Crnogorski Telekom"
A.D. "Čelebić" Podgorica
A.D. "Doncafe" Šimanovci
A.D. "Franca grupa"
A.D. "Imlek" Beograd
A.D. "Izbor" Bar
A.D. "Jugoinspekt" Podgorica
A.D. "Lovćen osiguranje"
A.D. "Montecargo" Podgorica
A.D. "Montenegro Airlines" Podgorica
A.D. "Montex" Nikšić
A.D. "NLB Montenegro banka" Podgorica
A.D. "Port of Adria"
A.D. "Pošta Crne Gore" Podgorica
A.D. "Trebjesa" Nikšić
A.D. "Universal Capital banka"
A.D. "Zetatrans" Podgorica

AD "Hipotekarna Banka" Podgorica
AD "Marina Bar" Bar
Advokatska kancelarija "Dalibor Kavarić"
Alliance D.O.O. Podgorica
Arhivni odsjek Bar
Barski ljetopis
Biro rada Berane
Crnogorski IT klaster
Čistoća D.O.O. Podgorica
D.O.O. "Besmiri market" Ulcinj
D.O.O. "Adriatic Shippsupplies" Bar
D.O.O. "Alter-Modus" Podgorica
D.O.O. "Atlantik agent"
D.O.O. "Colorado Company"
D.O.O. "Dr Cargo Logistics"
D.O.O. "Interlog" Bar
D.O.O. "Palladium" Bar
D.O.O. "Promadura Flors"
D.O.O. "R2000" Bar
D.O.O. "SIPA"
D.O.O. "Telenor" Podgorica
D.O.O. "Vodovod i kanalizacija" Kolašin
D.O.O. "Tula Company" Ulcinj
D.O.O. "Vero-al"-Ulcinj
D.O.O. ""Central Park"
D.O.O. "A Group Company" Podgorica
D.O.O. "Aleksandar & Co" Ulcinj
D.O.O. "Amplitudo" Podgorica
D.O.O. "Art Tourist"
D.O.O. "Atlasšped" Bar
D.O.O. "Auto sport BB" Bar
D.O.O. "Bar-gradnja" Bar
D.O.O. "Baš Čaršija" Podgorica
D.O.O. "Bećović" Ulcinj
D.O.O. "Bella Vista" Ulcinj
D.O.O. "Benko-komerc" Bijelo Polje
D.O.O. "Bimis" Podgorica
D.O.O. "BomBo" Bar
D.O.O. "BSP" Budva
D.O.O. "Butex" Bar
D.O.O. "Cerovo" Bar
D.O.O. "Coca cola" Podgorica
D.O.O. "Concordia comerce" Ulcinj
D.O.O. "Četković - kop" Podgorica
D.O.O. "Dani com" Ulcinj

D.O.O. "David R" Podgorica
D.O.O. "Decauter" Ulcinj
D.O.O. "Delta generali" Podgorica
D.O.O. "Dibiem" Bar
D.O.O. "DJR" Podgorica
D.O.O. "Dokamont" Podgorica
D.O.O. "Domaća trgovina"
D.O.O. "Donator " Podgorica
D.O.O. "Đak sport" Crna Gora
D.O.O. "E com Plus" Ulcinj
D.O.O. "Ekspert MG" Podgorica
D.O.O. "Elektrovod Podgorica"
D.O.O. "Emily" Bar
D.O.O. "Eos Matrix" Beograd
D.O.O. "Euro Cell" Kotor
D.O.O. "Eurotrade" Podgorica
D.O.O. "Explorer"
D.O.O. "Expo Commere" Cetinje
D.O.O. "Fabrika vode Lipovo" Kolašin
D.O.O. "Faf & Co"
D.O.O. "Family shop" Ulcinj
D.O.O. "Finance group"
D.O.O. "Forss Trade" Kolašin
D.O.O. "Full Speed" Podgorica
D.O.O. "Gazela lux" Podgorica
D.O.O. "Gold MNE" Podgorica
D.O.O. "Grand-metal" Kolašin
D.O.O. "Gravex" Bar
D.O.O. "Grazia" Berane
D.O.O. "H&B" Ulcinj
D.O.O. "Ha & Ba Konto" Ulcinj
D.O.O. "Holleagro tours" Ulcinj
D.O.O. "Horizont" Bar
D.O.O. "Horizont" Ulcinj
D.O.O. "Ingal" Podgorica
D.O.O. "Ital prof" Podgorica
D.O.O. "Jadroagent Bar" Bar
D.O.O. "Jadroagent" Bar
D.O.O. "J-Code" Podgorica
D.O.O. "Jugodata"
D.O.O. "Kastex" Podgorica
D.O.O. "Knjaz Comerc" Podgorica
D.O.O. "Knjigovodstvo Tim" Bar
D.O.O. "Kolašin energy" Kolašin
D.O.O. "Komunalne usluge" - Podgorica

D.O.O. "Komunalne usluge" Podgorica
D.O.O. "Konto" Ulcinj
D.O.O. "L&G design" Ulcinj
D.O.O. "La Collina" Bar
D.O.O. "Laki tours"
D.O.O. "Lamiga group" Ulcinj
D.O.O. "Lucas technology"
D.O.O. "Lukoil" Crna Gora
D.O.O. "Lyonse" Podgorica
D.O.O. "M Promo" Podgorica
D.O.O. "Mastering" Ulcinj
D.O.O. "Maša 007 trade" Bar
D.O.O. "Me - gran" Podgorica
D.O.O. "Meddis" Bar
D.O.O. "Mercator CG" Podgorica
D.O.O. "MG-Soft" Podgorica
D.O.O. "Mi Burko" Bijelo Polje
D.O.O. "Milina" Podgorica
D.O.O. "Miloš" Sutomore
D.O.O. "Miral" Bar
D.O.O. "Mitrom commerc" Budva
D.O.O. "MMS" Podgorica
D.O.O. "Mobil Auto"
D.O.O. "Moka company" Bar
D.O.O. "Mondošped" Bar
D.O.O. "Mondrian" Bar
D.O.O. "Monte 5" Bar
D.O.O. "Montefood"
D.O.O. "Montenegro food company lux" Podgorica
D.O.O. "Moravac"
D.O.O. "M-tel"
D.O.O. "MV Konsalt"
D.O.O. "ND - Kont" Bar
D.O.O. "Nimani Company" Ulcinj
D.O.O. "Norma" Budva
D.O.O. "Office-m"
D.O.O. "P2" Podgorica
D.O.O. "Padrino mont " Bar
D.O.O. "Padrino Mont" Bar
D.O.O. "Pahulje" Bar
D.O.O. "Pefi" Podgorica
D.O.O. "Petro šped" Bar
D.O.O. "Petrošped" Bar
D.O.O. "Pinos Playa"
D.O.O. "Plasal" Podgorica

D.O.O. "Porsche Leasing" Podgorica
D.O.O. "Prestige pub" Bar
D.O.O. "Rais"
D.O.O. "Richmont" Bar
D.O.O. "Rokšped" Podgorica
D.O.O. "S press +" Podgorica
D.O.O. "S.N. Electronics" Bar
D.O.O. "Safety and Consulting Agency " Podgorica
D.O.O. "Simon Vojage" Berane
D.O.O. "Solaris and Co" Ulcinj
D.O.O. "Stanlorad Bojanović" Podgorica
D.O.O. "Sunce A&M Company" Bar
D.O.O. "Sunce AA" - Bar
D.O.O. "Telemont" Podgorica
D.O.O. "Terra cars" Budva
D.O.O. "The spot" Bar
D.O.O. "Tim duo" Bar
D.O.O. "Tobaccos Press" Podgorica
D.O.O. "Top guard" Bar
D.O.O. "Trio Pro" Ulcinj
D.O.O. "UL-Fashion" Ulcinj
D.O.O. "Uno-Nk" Bar
D.O.O. "Vadaviro" Podgorica
D.O.O. "Valu" Bar
D.O.O. "Viktoria " Podgorica
D.O.O. "Vodovod i kanalizacija " - Podgorica
D.O.O. "Voli trade" Podgorica
D.O.O. "Vrata od Bara " Bar
D.O.O. "Vukinvest" Bar
D.O.O. "Weg-kolektor" Podgorica
D.O.O. "Wesna invest"
D.O.O. "Zenšped" Bar
D.O.O. Auto djelovi "Čelebić" Podgorica
D.O.O. DP "DHL"
D.O.O. Komunalno Kolašin
D.O.O. Lob Company
D.O.O."Abcontrol" Bar
D.O.O."Aprošped" Bar
D.O.O."Batara" Podgorica
D.O.O."Bombo" Bar
D.O.O."Čelebić" Podgorica
D.O.O."DJR" Podgorica
D.O.O."Euromix beton" Bar
D.O.O."Eurošped Co " Podgorica
D.O.O."Family frost ice cream" Bar

D.O.O. "Femić CO" Bar
D.O.O. "Franca group"
D.O.O. "Imperijal" Bijelo Polje
D.O.O. "Indom" Podgorica
D.O.O. "Insalvo" Podgorica
D.O.O. "IT Solutions" Ulcinj
D.O.O. "Jadroagent" Bar
D.O.O. "Kliko" -Ulcinj
D.O.O. "M.B. Protect" Podgorica
D.O.O. "Montebianco" Podgorica
D.O.O. "Reviko" Podgorica
D.O.O. "Solaris"
D.O.O. "Tapacir Kurti"
D.O.O. "Vision of finance"
D.O.O. "Vodovod i kanalizacija" Podgorica
D.O.O. "Voli" Podgorica
Elektroprivreda Crne Gore - A.D. Nikšić
Galenika A.D. Podgorica
H.T.P. "Albatros" A.D. Ulcinj
H.T.P. "Korali" Sutomore
Hotel "Albatros" Ulcinj
Hotel "Bianca Resort & Spa" Kolašin
Hotel "Lipka" Kolašin
Hotel "Mediterran" Bečići
Hotel "Premier" Podgorica
Hotel "Princess" Bar
Hotel "Sato" Sutomore
Hotel "Sidro" Bar
Hotel Conference & Spa "Sato" Sutomore
Hotel Hemera Podgorica
J.P. "Komunalno" Kolašin
J.U. "Dom učenika i studenata" Podgorica
Javna predškolska ustanova "Sestre Radović" Kolašin
Javna ustanova "Bedem" Nikšić
Javna ustanova kulture Herceg Novi
JP "Dom kulture" Ulcinj
JP "Komunalne djelatnosti" Ulcinj
JP "Kulturni centar" Bar
JU Centar za kulturu Danilovgrad
JZU Dom zdravlja "Bogdan Vujošević" -Ulcinj
Klinički centar Crne Gore
Lokalna uprava opštine Kolašin
Lokalna uprava opštine Podgorica
Montenomaks C&L, P.J. Bar
MUP Crna Gora

MUP Crna Gora
N.V.O. Biznis centar Bar
NK "Konto" D.O.O. Podgorica
Notarska kancelarija Milošević Marina
Opština Bar
Opština Kolašin
Opština Ulcinj
Osnovni sud Ulcinj
P.Z.U. "Maraj Medica" Ulcinj
P.Z.U. Pharmalifer
Policija CG - Odjeljenje bezbjednosti Ulcinj
Poreska uprava Crne Gore
Privatna zdravstvena ustanova "Apolonia plus"
Privredni sud Crne Gore
R.K. "Lovćen" Cetinje
Računovodstveni biro "Bonet"
Računovodstveno- knjigovodstvena firma "ND - KONT"
Radio Bar
Radio televizija "Teuta" Ulcinj
Radio-televizija Crne Gore
Restoran "Plaža" Buljarica
Rudnik uglja A.D. Pljevlja
S.T.R "Ali" Ulcinj
Sekretarijat za uređenje prostora lokalne samouprave Kolašin
Turistička agencija "Explorer"
Turistička organizacija opštine Ulcinj
TV "PINK M"
Uprava policije-Sektor granične policije odjeljenje Bar
Uprava za nekretnine - Područna jedinica Bar
Uprava za nekretnine PJ Kolašin
Uprava za šume
Vinarija Mašanović
Vlada Crne Gore - Služba za odnose s javnošću
Vrhovno državno tužilaštvo Podgorica
Ž.R.K. "Budućnost" Podgorica
Željeznica Crne Gore